

När behövs ett serveringstillstånd?

Information från Miljö- och byggenheten

Med den här informationen vill vi på Miljö- och byggenheten ge dig stöd genom att förklara bestämmelserna och ge några praktiska exempel.

Vi får ofta frågor om ett serveringstillstånd krävs och om ett sällskap anses som slutet. I lagtexten kan det vara svårt att hitta information och den ger ibland dålig vägledning om vad som avses och hur lagen ska tillämpas i praktiken.

Det är viktigt att reda ut om det evenemang med alkoholförsäljning som ni planerar bedöms rikta sig till ett slutet sällskap eller om det ska ses som att allmänheten har tillträde. Om serveringen av alkohol sker till allmänheten behövs alltid ett serveringstillstånd.

Med försäljning menas varje form av alkoholserving mot ersättning/betalning. Som ersättning räknas också när alkoholen ingår i någon annan avgift som till exempel entréavgift eller ett paketpris med mat.

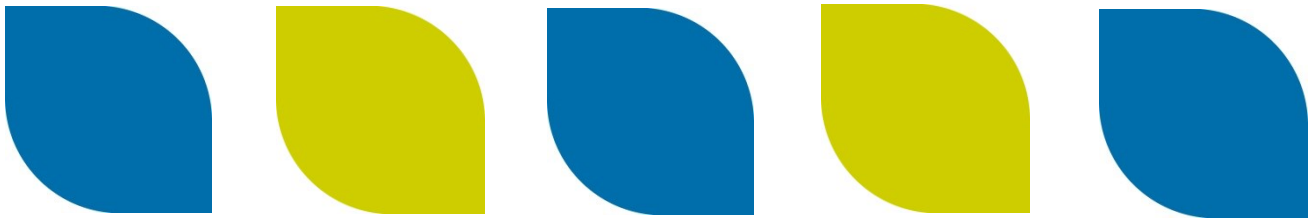
Du behöver inte ha serveringstillstånd om *samtliga* tre punkter nedan uppfylls

Om serveringen sker:

- under ett enstaka tillfälle i ett slutet sällskap
- utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna
- i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker och inte heller bedrivs försäljning av varor eller tjänster.

Vad är ett slutet sällskap?

Ett slutet sällskap är enligt alkohollagen en begränsad krets av personer i en förening eller annan sammanslutning som har någon form av gemensamt intresse utöver den aktuella tillställningen.

När behövs ett serveringstillstånd?

Information från Miljö- och byggenheten

Med slutet sällskap menas alltså en grupp av ganska begränsad omfattning med en personkrets som i princip är känd på förhand och som har en gemensam samhörighet som går utöver det evenemang de ska närvara vid.

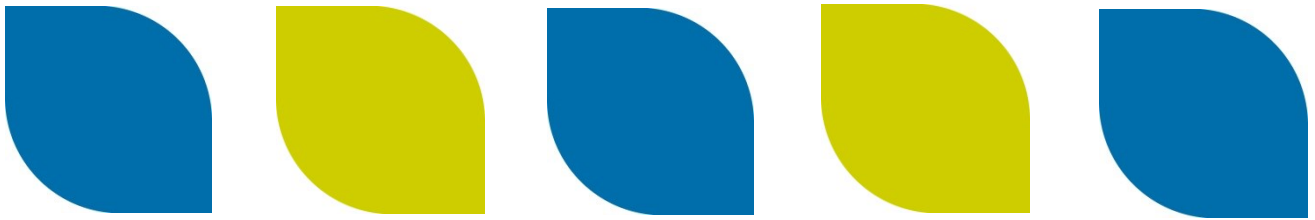
Antalet medlemmar i sällskapet kan vara av betydelse. Exempelvis kan en förening eller grupp som omfattar de flesta invånarna på en ort normalt inte anses vara slutet sällskap.

Bra att veta

- Vid varje tillfälle med alkoholserving till slutet sällskap ska arrangören veta exakt vilka personer som ska delta. Detta innebär att arrangören i förväg har tagit emot anmälningar från de personer som ska närvara.
- Förhållanden såsom att entréavgifter tas ut eller att lokalen är öppen för nya gäster under tiden tillställningen pågår medför att serveringen anses vara riktad till allmänheten.
- Om inbjudan till evenemanget sker via affischering i massmedia, butiksfönster eller öppna sociala medier anses gästerna inte vara del av ett slutet sällskap. Arrangören ska då i stället ansöka om tillstånd att servera till allmänheten.

Exempel på evenemang för slutet sällskap där serveringstillstånd *inte* krävs

- Ett företag som ordnar julfest för sina anställda i en lokal som inte har serveringstillstånd och inte heller är en butiklokal.
- En bostadsrättsförening som har höstfest för sina medlemmar i föreningens festlokal.
- Vänner och släktingar bjuds in personligen för att delta vid bröllopsfest i en föreningslokal.
- En idrottsförenings medlemmar firar 10-årsjubileum i föreningens lokal.
- En klädbutik inviger nya butikslokaler och bjuder de som har arbetat med uppstarten på en förinvigning kvällen innan öppnande.

När behövs ett serveringstillstånd?

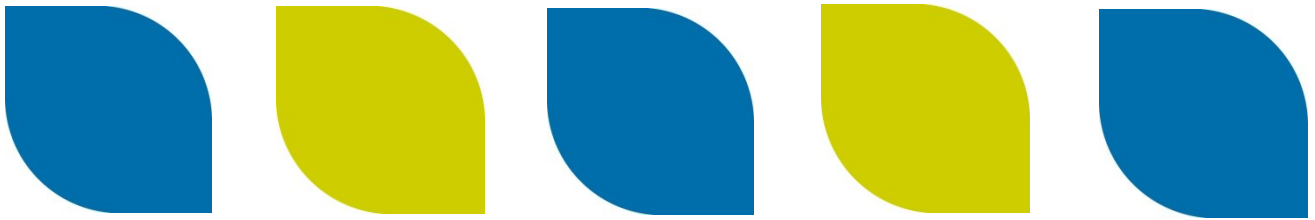
Information från Miljö- och byggenheten

Exempel på evenemang för slutet sällskap där serveringstillstånd *krävs*

- Ett företag ordnar julfest för de anställda i en butikslokal.
- Ett företag ordnar i egen regi personalfest i en restaurang där annan part redan har serveringstillstånd.
- Släktingar firar en anhörigs 60-årsdag genom att abonnera en restaurang och själva stå för mat och dryck.
- Vänner och släktingar bjuds in personligen för att delta på bröllopfest som hålls i ett café, varvid brudparet bjuder på alkoholen till maten och sedan ställer upp en bar till självkostnadspris.
- En idrottsförenings medlemmar har fest i föreningslokalen vid säsongsavslut. Årlig avslutningsfest omfattas inte av undantagets ”enstaka tillfälle”. Enstaka tillfälle får inte vara återkommande utan ska vara just vad det heter, enstaka.
- Ett försäkringsbolag bjuder personalen på julbord med alkohol i försäkringsbolagets lokaler efter stängning. Inga kunder eller andra deltar.

Exempel på ett evenemang som inte bedöms vara riktade till slutet sällskap och därför kräver serveringstillstånd *till allmänheten*

- En alkoholproducent med serveringstillstånd till slutet sällskap bjuder in tre mindre sällskap till gemensam alkoholprovning (ett slutet sällskap består av ett sällskap med gemensamhet, inte flera olika).
- Ett rockband som öppet via affischering på stan och via Facebook bjuder in till musikspelning vid releasefest av bandets nya skiva. (En öppen inbjudan innebär att vem som helst kan ha möjlighet att anmäla sig och inbjudan är då att anse som riktad till allmänheten även om alla gäster har föranmält sig).
- Biljetter till en konsert säljs i förväg via öppen affischering och de som ska komma förs upp på lista med namn som därefter bockas av vid insläpp. (Om det enda gemensamma är att man ska gå på samma konsert är evenemanget inte riktat till slutet sällskap).
- Biljetter till en konsert säljs i förväg, de som vill gå erbjuds samtidigt medlemskap i förening. Biljett och medlemsavgift betalas vid entré till konserten (evenemanget bedöms vara riktat till allmänheten i och med att medlemskapet i föreningen erbjuds i närtid till evenemangets start).

När behövs ett serveringstillstånd?

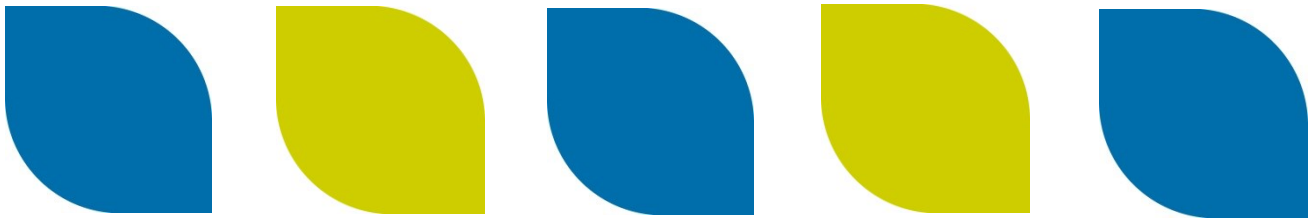
Information från Miljö- och byggenheten

- En fotbollsförening bjuder via sitt öppna Facebookkonto in kompisgäng att bilda lag som ska spela fotbollscup en helg, och därefter ha avslutningsbankett med alkohol på kvällen. (En öppen inbjudan innebär att vem som helst kan ha möjlighet att komma på tillställningen och inbjudan är då att anse som riktad till allmänheten).
- Ett företag bjuder in samarbetspartners och befintliga och potentiella kunder på invigningsfest. (Tillställningen riktar sig till allmänheten och sker dessutom som en del i företagets marknadsföring och är därför en del i dess näringsverksamhet. Det krävs därmed serveringstillstånd).
- En butik genomför ett evenemang med modevisning och bjuder in mode-intresserade personer på orten. Under evenemanget bjuds på ett glas bubbel. (Tillställningen riktar sig till allmänheten. Den sker dessutom som en del i företagets näringsverksamhet varför det krävs serveringstillstånd).
- Gäster på ett hotell (har inte mer gemensamt än att de befinner sig i samma lokal).
- Besökare på teater, musik eller bioföreställning (har inte mer gemensamt än föreställningen de går på och är därför att se som allmänhet).
- Alkohol i butikslokal kräver tillstånd och får inte bjudas på som en del av marknadsföring. Som butikslokal räknas lokaler där allmänheten kan köpa eller hyra varor eller tjänster. Hit räknas till exempel kontorslokaler, caféer, affärer samt frisör- och skönhetsalonger med mera.

Det får inte förvaras alkoholdrycker i en butikslokal med tillhörande utrymmen om företaget inte har tillstånd att sälja eller servera alkoholdrycker. Då det är förbjudet att överhuvudtaget förvara någon alkohol i lokalen innebär det samtidigt att du heller inte får servera alkohol där utan att ha beviljats serveringstillstånd.

Förvaringsförbudet i butikslokal medför att det bara är vid invigning av en lokal, innan verksamheten har startat, som alkoholservice överhuvudtaget kan ske där utan tillstånd.

Näringsidkare får heller inte bjuda på alkohol som ett led i marknadsföringen av sina ordinarie varor eller tjänster.

När behövs ett serveringstillstånd?

Information från Miljö- och byggenheten

Exempel på vad som är tillåtet i butikslokal

- En klädesbutik bjuder in hantverkare som har arbetat med byggnationerna och befintliga samarbetspartners på en sluten invigning av den nya butikslokalen innan den öppnar för första gången.
- En bank bjuder samarbetspartner på affärslunch med alkohol på en restaurang som har serveringstillstånd.

Exempel på vad som *inte* är tillåtet i butikslokal

- En bank bjuder samarbetspartners på alkohol vid ett möte i de egna banklokalernas konferensrum.
- En modebutik bjuder in samarbetspartners samt befintliga och potentiella kunder på invigningsfest av sina nya lokaler.
- En frisörsalong bjuder sina kunder på ett glas alkoholdryck medan de väntar.
- En livsstilsbutik erbjuder kunder att komma på homeparty och förevisa varor från butiken och samtidigt erbjuds provning av cigarrer och whiskysorter.
- En klädbutik bjuder in kunder på evenemang i butiken med modevisning och klädesprovning samtidigt som de bjuder på snittar och ett glas champagne.